

KADON HALLINTA REKISTERITIEDOJEN AVULLA

Mitä rekisterien avulla on tähän asti voitu tehdä väestötutkimusten kadon hallinnassa?

Tommi Härkönen

Kansanterveysratkaisut

FINRISKI-VÄESTÖTUTKIMUSTEN KATO: VUODET 1982-2012, 25-64 VUOTIAAT

Vuosi	Miehet		Naiset	
	otos, n	osallistuneita, %	otos, n	osallistuneita, %
1982	5 827	79	5 568	85
1987	3 962	79	3 970	85
1992	3 965	72	3 962	81
1997	5 000	68	5 000	57
2002	4 972	56	4 980	76
2007	3 984	61	3 979	71
2012	3 960	55	3 961	64

KATOON LIITTYVIÄ ONGELMIA

Katoon jääneet ovat erilaisia kuin osallistuneet, usein esim.

- Vanhimpia ja nuorimpia
- Miehiä
- Vähemmän koulutettuja
- Sairaampia
- Syrjäytyneempiä

→ Korjaamattomat tulokset ovat **harhaisia**

TIETOLÄHTEET KADON KORJAAMISESSA

- Mitä enemmän katoon jääneistä tiedetään, sitä paremmin kadon vaikutuksia voidaan korjata
- Keskeinen oletus: “Puuttuvien ja havaittujen muuttujanarvojen jakaumat ovat samat osajoukon sisällä”
(esim. ikä- ja sukupuoliryhmän sisällä)

	Koko otos	Osallistuneet
Otoskehikko (ikä, sukupuoli, alue, ...)	X	X
Kenttätutkimustiedot		X
Muut rekisteritiedot (sairaalahoidot, koulutus, ...)	?	X

TILASTOLLISIA MENETELMIÄ KADON VAIKUTUSTEN KORJAAMISEEN

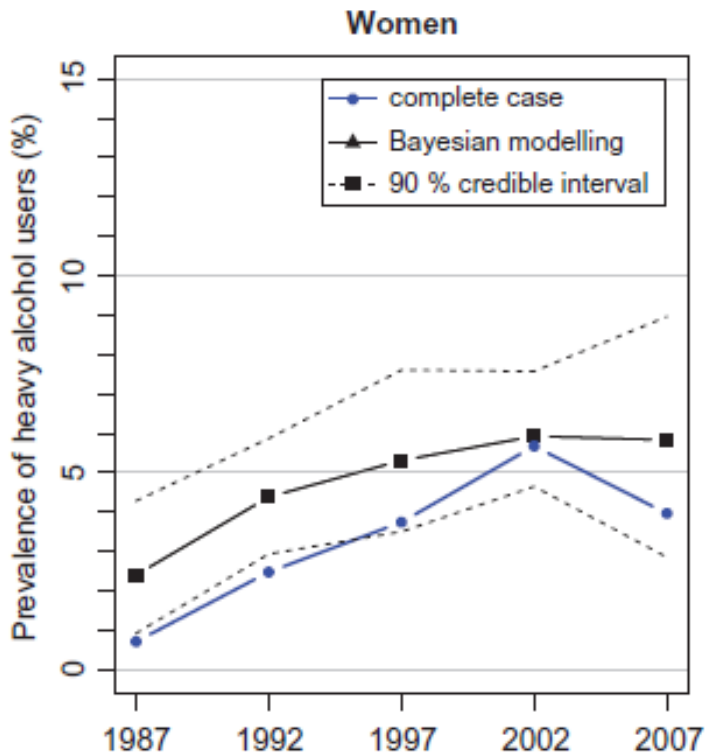
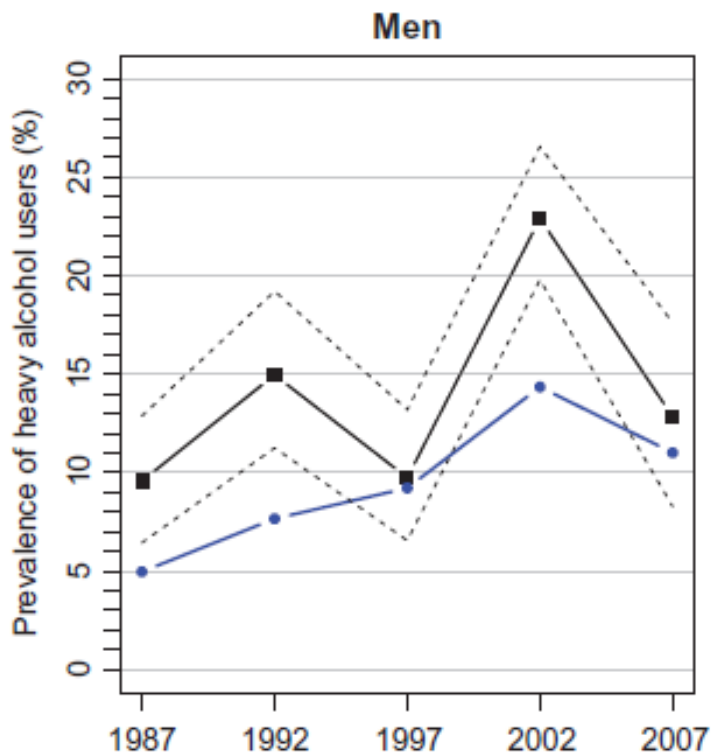
- **Painotusmenetelmät**
  - Annetaan suurempi **painoarvo** sellaisille yksilöille, joiden kaltaiset ovat useammin jääneet katoon
- **Imputointimenetelmät**
  - Puuttuvan havaintoarvon paikalle asetetaan sopiva **ennustearvo**
  - Useita menetelmiä

Molemmat menetelmät perustuvat **koko otoksesta** käytettävissä oleviin tietoihin

REGISTER DATA FOR ALCOHOL-RELATED DISEASE DIAGNOSES: MORE ACCURATE ESTIMATES OF HEAVY ALCOHOL CONSUMPTION

- Osallistuneista tiedot alkoholikäytöstä ym. kenttätutkimustiedot
- Koko otoksesta
  - Sairaalahoidot (päivämäärät, ICD)
  - Kuolinsyyrekisteri (kuolinajat, ICD)
  - Koulutus
  - Otoskehikkotiedot (ikä, sukupuoli, ...)

PREVALENCE OF HEAVY ALCOHOL USE: (Men ≥ 24 units per week, Women ≥ 16)

KADON KORJAAMINEN TERVEYS 2011 - TUTKIMUKSESSA

- Kolme rekisterimuuttujaa
- Osallistuneet vs. koko otos
- Kaksi tilastollista menetelmää kadon korjaamiseksi:
  - Painotus (IPW)
  - Moni-imputointi (MI)

Variable	Missing data method	Prev. (%)
Disability pension	Complete case analysis	8,8
	IPW weights	9,3
	MI	9,5
	Full sample prevalence	9,5
Hospitalization	Complete case analysis	16,6
	IPW weights	16,9
	MI	17,2
	Full sample prevalence	17,6
Medication	Complete case analysis	40,2
	IPW weights	40,8
	MI	41,8
	Full sample prevalence	41,9